

مشی نئولیبرالی و جنبش اصلاحات دو مقوله در خدمت یک استراتژی

فرشید شکری

اعتقاد به اینکه بازار باید در تمامی امور جامعه دخالت نماید و یا به دیگر کلام تصمیم گیرنده اصلی در عرصه های گوناگون اجتماعی باشد و دولت مکلف به تعديل نقش خود در اقتصاد بوده و ارائه خدمات و تامین اجتماعی را بایستی به پایین ترین سطح رساند و مهمتر از اینها حوزه عمل اتحادیه ها و تشکل های کارگری را باید محدود ساخت، چارچوب نگرش نئولیبرالیسم را تشکیل می دهد که اقتصاددانان و متفکرین بورژوازی آنرا پایه ریزی کرده اند. هر چند ظهور این پدیده به سالهای دور بر می گردد، اما بطور مشخص سیاست های آن در اواخر دهه ۱۹۷۰ و اوایل دهه ۸۰ میلادی که مقارن با به قدرت رسیدن مارکارت تاچر در انگلستان و رونالد ریگان در آمریکا بود، بعنوان راه حلی در پایان بخشیدن به بحرانهای رو به تزايد سرمایه داری این کشورها توسط دولتهای وقت به مرحله اجرا درآمد.

حرکت بسوی خصوصی سازی در رشته ها و بخش های مختلف صنعت و خدمات، کاهش دستمزدها، اخراج و بیکارسازی، رسمیت بخشیدن به قراردادهای موقت کار و خالی تر شدن جیب فقرا در سرلوحه فعالیت نئولیبرالها جای گرفت و هر جا قدرت سیاسی و دولت را به دست آوردند، حملات وسیعی را علیه کارگران و اقشار مزد بگیر سازمان دادند.

بعدها بدنبال وقوع تحولاتی در صحنه سیاسی جهان و درست پس از خاتمه جنگ سرد نئولیبرالها برای فراگشت تفکراتشان به هدف مهیا ساختن شرایطی ایده اآل تر برای بازار جهانی و رفع موانعی که در مسیر سرمایه گذاری و یا گردن آزاد سرمایه وجود داشت. دکترین خصوصی سازی را با کمک صندوق بین المللی پول و بانک جهانی بر سایر کشورها بویژه ممالک در حال توسعه دیگته کردند و بدینسان نئولیبرالیسم با در نور دیدن مرزها بر روند رو به افزایش نابرابری های اقتصادی و اجتماعی و بالنتیجه فراخ تر شدن شکاف طبقاتی در جهان تاثیری دو چندان نهاد.

ایران هم بمثابه کشوری مبتنی بر مناسبات سرمایه داری از این قاعده مستثنی نگشت و رژیم حاکم بر آن به تاسی از رویدادهای پیش آمده و بنابرخواست و نیاز بورژوازی داخلی اعم از وابسته و غیر وابسته در هماهنگی با نظم جدید، که همانا کوششی است در جهت پیوستن به سازمان تجارت جهانی و فراهم آوردن بستری مناسب بمنظور ورود سرمایه داران خارجی به یکباره تصمیم گرفت تا از قالب بزرگترین کارفرما خارج شده و قسمت هایی از اقتصاد کلیدی کشور را به بخش خصوصی واگذار کند. از آن سالها تا مقطع حاضر کاریست برنامه های نئولیبرالی محور اصلی سیاست گذاری هر دو جناح حکومتی در اقتصاد می باشد.

گرچه بکارگیری سیاست مذکور لطمات فراوانی را بر پیکر طبقه کارگر وارد ساخته و مصائب و رنجها بر زندگی و معیشت آنان را فزونی بخشیده و لیکن در همان حال مبارزات کارگری را رشد داده و اثرات قابل ملاحظه ای نیز بر رشد و بالندگی جنبش کارگری و کمونیستی در ایران داشته است.

با رجوع به آمار و ارقام موجود در ارتباط با اعتضابات و اعتراضات کارگری میتوان سیر سعودی آنرا مخصوصا در پانزده سال گذشته به این سو مشاهده نمود. منتهی با این تفاوت اگر تا دیروز جدال کارگران با

سرمایه داری تازه بقدرت رسیده بر سر قانون کار و حفظ دستاوردهای مبارزاتی انقلاب ۵۷ بود. امروز در کنار مبارزه برای تحمیل خواست‌ها و مطالبات طبقه به دولت، براندازی کل سیستم را نشانه رفته‌اند. بهمین دلیل هر دو جناح رژیم مدام در اندیشه‌ی خلق تاکتیک و ترفندهایی هستند تا بر جنبش کارگری تسلط سیاسی – ایدئولوژیک یافته و در عین حال از پتایسیل و ظرفیت‌های آن در راستای مقاصد خود بهره گیرند و بطريق اولی راه را بر اجرای سیاست‌های نئولیبرالی هموارتر کنند. پیش کشیدن بحث اصلاح قانون کار و درخواست از ILO مبنی بر گسیل هیاتی به ایران از سوی اصلاح طلبان نمونه‌ی بارز چنین تلاشی بود، معهذا برغم جد و جهدهای وافری از ایندست، حضور گرایش چپ و سوسیالیستی در مرکز جنبش مانع از تحقق واقعی نقشه‌های ایشان گردیده است و بی‌گمان جنبش کارگری تاکنون نقشی اساسی را در عقیم گذاشتن پروژه اصلاح طلبان ایفا کرده است.

با این وجود امر اصلاحات تنها مختص به رفرمیست‌های درون حاکمیت نیست. اکنون که تمامیت خواهان در انتخابات دور هفتم مجلس بر جناح رقیب ظفر یافته‌اند و اینکه سوای در دست داشتن نهادهایی چون رهبری، مجلس خبرگان، شورای تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان و قوه قضائیه، قوه مقننه را نیز در اختیار گرفته‌اند به قصد فائق آمدن بر بحران سیاسی و اقتصادی حاضر و همچنین نشان دادن توانایی و کارایی بیشتر به بورژوازی و قطب‌های امپریالیستی در منطبق ساختن خود با ملزمات سیاسی اقتصادی آنها، ملزم و ناگزیر به ادامه‌ی رfrm‌های لازم در زمینه‌های مختلف از جمله مسائل کارگری خواهند شد، گذشته از جناح‌های رژیم، طیف‌های مختلف جریانات بورژوا لیبرالی که زیر سایه جنبش اصلاحات سیاسی خزیده‌اند با علم بر اوضاع کنونی و وحشت از گسترش جنبش‌های رادیکال و برابری طلب، بر آند تا این‌بار از طریق حرکت‌های اصلاحی خارج از حاکمیت به آلترناتیو مورد نظرشان شکل دهند، دعوت مردم به چالشگری مسالمت‌آمیز و طرح شعار رفراندوم بیان روشنی است از تلاش‌های از این نوع و نقطه نظرات و نیات باطنی آنان را نمایان می‌سازد. بر خلاف تبلیغات و جار و جنجال و ایراد سخنرانی‌های پر طمطراء در باب آزادی و دمکراسی، مبارزه این آفایان علیه جمهوری اسلامی کشمکشی بر سر تامین شرایط برابر و سهم بری دیگر صاحبان سرمایه و صنایع کشور در قدرت است.

آنچه بعنوان واقعیتی غیر قابل انکار شاهد هستیم و پیشاروی خود داریم، بسیج شدن تمام جناحهای سرمایه داری با انگیزه منحرف ساختن جنبش‌های اعتراضی پایینی‌ها و ممانعت از به بار نشستن یک انقلاب و دگرگونی اجتماعی با دخالت و رهبری مستقیم طبقه کارگر، به وسیله اصلاحات و رfrm‌های صرفا در ساختار روبنایی از طرف آنهاست.

با این تفاصیل بسادگی میتوان دریافت همانگونه نئولیبرالیسم آخرین راه کار بجهت نجات نظام متغرن سرمایه داری ایران از سقوط و اضمحلال بشمار می‌آید، جنبش اصلاحات نیز دقیقاً تلاشی است در خدمت این استراتژی.

بی‌گمان در فردای هر تحولی نیروهای گردآمده بدور جنبش اصلاحات از هر امکانی برای تصاحب قدرت یاری جسته و با همه قوا و با حمایت در پایان خود یکبار دیگر به عزم سرکوب انقلاب وارد عمل می‌شوند. چنانچه

در قیام شکوهمند ۱۳۵۷ چنین کردند، پر واضح است با فرض بقدرت رسیدن مجدد سرمایه داری در هر شکل و شمایلی، باز مضاف بر تحمیل بی حقوقی، فقر، فلاکت و سیه روزی دوباره بر طبقه‌ی کارگر و مردم فروdest و تحت ستم ایران باید شاهد نقض آزادیهای سیاسی و مدنی، کشتار و قلع و قمع کارگران، کمونیست‌ها و دیگر انسانهای آزادیخواه باشیم. اعمالی که قریب به یک ربع قرن ارتتعاج مذهبی حاکم در ایران بر ما روا میدارد.

از اینرو گرایش سوسيالیستی و رادیکال بیش از پیش وظیفه دارد حین متشکل ساختن کارگران حول یک مبارزه تمام عیار طبقاتی و مقابله علیه سیاستهای نتولیبرالی جمهوری اسلامی به افشاری ماهیت جنبش اصلاحات بورژوازی پرداخته در کنار زنان، جوانان و جنبش انقلابی کردستان کل جامعه را به سمت انقلاب و تداوم آن تا محو کامل ستم و استثمار رهنمون گردد.

برگرفته از جهان امروز شماره ۱۲۶